

+

ADVOKATFIRMA DLA NORDIC DA
PB 1150 SENTRUM

5811 BERGEN

01874 / 05

NTB-03-
710898

20.12.2005

**ENDRET HELSEVERN GODKJENNING AV SÆDALEN BARNEHAGE ETTER
FORSKRIFT OM MILJØRETTET HELSEVERN I BARNEHAGER OG SKOLER
M.V.**

Vi viser til vårt brev av 19.06.02 vedrørende varsel om vedtak for krav om fremlegging av søknad om godkjenning av Sædalen barnehage, Deres søknad mottatt 26.06.02, vårt brev av 27.06.02 med merknader til planer for Sædalen barnehage, vårt brev av 15.10.02 med varsel om vedtak om retting av miljørettet helsevern forhold i barnehagen, vårt brev av 22.10.02 med vedtak om retting av helsevernforhold i barnehagen, vårt brev av 07.11.02 med innkalling til befarings, barnehagens tilbakemelding mottatt 08.11.02, barnehagens tilbakemelding om antall barn og plan for utelekeplassen mottatt 04.12.02, vårt brev av 05.12.02 med varsel om vedtak om støyreduserende tiltak, barnehagens tilbakemeldinger av 09.12.02 og 15.12.02, vårt brev av 19.12.02 med innkalling til ny befarings, vårt varsel om vedtak av 28.03.03, Deres tilbakemelding mottatt 04.04.03, henvendelser fra foreldre og Fylkesmannen i Hordaland vedrørende klage på forhold i Sædalen barnehage, barnehagens tilbakemelding mottatt 07.04.03, vår innkalling til ny befarings av 09.04.03, vårt brev av 13.05.03 vedrørende oppfølging av varsel om vedtak, barnehagens tilbakemelding mottatt 23.06.03, helseverngodkjenning av barnehagen 29.10.03, klage på vedtak om godkjenning av 13.11.03, vårt brev av 10.12.03 vedrørende oppfølging av klage, søknad om godkjenning av utegruppen "Ville Ulver" mottatt 02.02.05, tilleggsopplysninger mottatt 04.02.05 og 18.02.05, samt støymålinger mottatt 15.06.05 og 17.08.05, vårt vedtak av 01.09.05 vedrørende godkjenning av utegruppen "Ville Ulver", klage på vedtak mottatt 29.09.05, vårt brev av 25.10.05 vedrørende behandlingstid for klagen og vårt brev av 14.11.05 vedrørende innkalling til befarings.

Befarings er foretatt 25.06.02, 01.10.02, 18.11.02, 03.12.02, 17.02.03, 29.04.03 og 13.10.03, 08.02.05 og 22.11.05.

Bakgrunn

Opprinnelig søknad

I søknad mottatt 26.06.02 søkes det om godkjenning av Sædalen barnehage for maks. 160 barn fra 0-6 år. Barnehagen skal ha en utegruppe på 15 barn i alderen 2,5 til 6 år. Barna vil ha

base på avdelingene i barnehagen. Det skal foregå en rullering av barn i gruppen slik at alle de store barna får 2-3 utedager i uken.

Leke og oppholdsareal er oppgitt til 805m².

Utelekeareal ble opplyst å være 3807m².

Ved befaring 29.04.03 blir det på ny bekreftet av Ragnar Risholm at søknaden gjelder for maksimalt 160 barn.

Ved befaring 13.10.03 ble leke- og oppholdsareal blir fastsatt i samarbeid med Oppvekstetaten til 740,8m².

De to felleskjøkkenene i andre etasje samt aktivitetsrom (tidligere personalrom) ble ikke tatt med da disse ikke var tilrettelagt for barnas aktivitet samt at lydforholdene i aktivitetsrommet ikke var tilfredsstillende.

Vedtak om helseverngodkjenning blir påklaget 13.11.03.

Vi har i vårt brev av 10.12.03 i forbindelse med oppfølging av klagen opplyst at dersom felleskjøkkenene og aktivitetsrommet blir tilrettelagt for barnas aktivitet og lydforholdene utbedres vil disse arealene (med unntak av fast innredning på kjøkkenene) taes med i netto leke- og oppholdsarealet. Det ble bedt om en tilbakemelding fra barnehagen når tiltak er gjennomført og dokumentasjon av lydforholdene i aktivitetsrommet var fremskaffet.

Helsevernetaten mottok aldri noen slik tilbakemelding.

Søknad om godkjenning av utegruppen "Ville ulver"

Helsevernetaten mottok den 04.02.05 en kopi av brev til Oppvekstetaten vedrørende søknad om godkjenning av utegruppen "Ville Ulver" på 14 barn fra 5-6 år som skal ha base i det tidligere personalrommet i kjelleretasjen. Utegruppen skal ha et fast utelekeområde i Satedalen ca 400 meter fra barnehagen. Utegruppen ble startet opp og nye barn tatt inn i barnehagen før det ble søkt om godkjenning både til Oppvekstetaten og Helsevernetaten.

Ved befaring den 08.02.05 ble Ragnar Risholm direkte spurt om bruken av de to felleskjøkkenene. Han opplyste at barnehagen ikke ville at felleskjøkkenene skulle være med i leke- og oppholdsarealet da disse rommene ikke var brukt til aktivitet med barna. På bakgrunn av dette blir det i samarbeid med Oppvekstetaten fastsatt et nytt leke- og oppholdsareal til 786,4m² og antall barn i utegruppen begrenses til 13 ut i fra det areal disse barna har til disposisjon i det tidligere personalrommet og et tilleggende rom på til sammen 45,6m².

Klage på helseverngodkjenning av "Ville Ulver"

Vedtak om helseverngodkjenning av utegruppen "Ville Ulver" påklages den 28.09.05 med henvisning til feil areal og arealkrav per barn.

Det ble foretatt en ny befaring den 22.11.05. Tilstede var eiers representant Ragnar Risholm og Christian Heimdal, styrer Inger Karin Warberg, Ragnhild Mildestveit fra Oppvekstetaten, samt Elin Borgen fra Helsevernetaten.

1. Feil areal

Det ble gjort en ny befaring med gjennomgang av alle oppholdsrommene for barna. Ut i fra plantegninger datert 04.08.04 som Ragnar Risholm opplyste at var gjeldende, ble det i samarbeid med Oppvekstetaten fastsatt nytt leke- og oppholdsareal til 805m². Endring i areal skyldes at de to felleskjøkkenene nå er tatt med.

Ved befaringen ble det registrert at det er satt inn et bord og noen stoler på hvert av de to

kjøkkenene. Styrer Inger Karin Warberg opplyser at disse rommene nå brukes til aktivitet sammen med barna.

2. Arealkrav per barn

I klagen blir det påstått at arealkravet i andre barnehager er $4,00\text{m}^2$ pr. barn uavhengig av barnas alder. Dette medfører ikke riktighet. I Bergen kommune blir arealnormene lagt til grunn for all saksbehandling av barnehager og det er fra Fylkesmannen i Hordaland påpekt at det ikke skal være kulant å avvike arealnormen.

Både *Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv.* og barnehageloven har likelydende arealnormer:

- 4m^2 for barn over tre år.
- 1/3 større tilsvarende $5,33\text{m}^2$ for barn under tre år.
- Utearealet bør være ca 6 ganger leke- og oppholdsarealet inne.

Ved befaringen opplyste styrer Inger Karin Warberg at barnehagen har 4 avdelinger med 14 barn under tre år, fem avdelinger med 20 barn over tre og en utegruppe på 14 barn i 5-6 års alder. I klagen blir det påstått at godkjenningen må endres til å omfatte minst 174 barn.

3. Krav om erstatning for saksomkostninger

Det er fremsatt et krav om erstatning for saksomkostninger med NOK 10 000,- ekskl. mva med tillegg av lovens forsinkelsesrente fra oppfyllelsesfrist til betaling skjer. Vi kan ikke se at det foreligger særlig grunn for å imøtekomme krav om saksomkostning jf. Forvaltningsloven § 36.

VURDERING

Vi har gjort en ny gjennomgang av saken på bakgrunn av de opplysninger som eiers representant kom med på befaringen den 22.11.05 og krav i *Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv.*

Innearealet er vurdert ut fra et helsefaglig skjønn om arealene egner seg til barnas behov for fysisk utfoldelse. Forutsetning for å kunne benytte en arealnorm på $3,5\text{m}^2$ for de 14 barna i utegruppen, er at de en vesentlig del av den daglige oppholdstiden er utenfor barnehagen inne- og uteareal. Dersom det viser seg at disse barna ikke lenger får et slikt tilbud, må antall barn i denne gruppen reduseres i henhold til gjeldende arealnorm på 4m^2 for barn over 3 år. For de øvrige barna i barnehagen må 3-6 åringene tilgodesees med et areal på 4m^2 og 0-3 åringene med $5,33\text{m}^2$.

I henhold til de 174 barna som nå har plass i Sædalen barnehage vil behovet for leke- og oppholdsareal inne være $747,5\text{m}^2$. Behovet for innelekeareal er dekket med det nye fastsatte leke- og oppholdsarealet på 805m^2 . Det er gjort en helsemessig helhetsvurdering av barnehagens utforming, garderobeforhold, sanitære forhold med hensyn til toaletter og stellerom, uteareal med mer og vi finner ikke barnehagen egnet for et større barnetall enn de omsøkte 174 barn. Jf. § 7 generelle krav i *Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv.*

Det nye fastsatte netto leke- og oppholdsareal inkluderer to felleskjøkken og fingarderobene i barnehagen.

Forutsetning for å kunne ta med i netto leke- og oppholdsarealet :

- 1) Felleskjøkkene, er at disse er tilrettelagt for barnas aktivitet og ikke benyttes som lager for loftstrapp, bygningsmateriell med mer.

- 2) Fingarderobene, er at disse er uten vått og skittent tøy/ støvler/ sko og at gulvet ikke er vått og/ eller skittent av sand og smuss. Dersom det viser seg at grovgarderobene ikke har tilfredsstillende kapasitet eller det ikke er mulig å holde fingarderobene fri for smuss og fukt vil dette arealet ikke lenger kunne regnes med i barnas leke- og oppholdsareal.

Ved befaringen ble det påpekt at det igjen var støvler og yttertøy i fingarderobene og at yttergarderobene ikke hadde tilfredsstillende kapasitet og utforming. Det må tilrettelegges med tilfredsstillende grovgarderobes. Ved befaringen ble det diskutert å tilrettelegge tidligere vognrom som grovgarderobes.

Vi har tidligere påpekt at barnevogner skal ikke taes med inn i barnehagen.

Behov for utelekeareal er ca 4482m². Det blir i klagen opplyst at utelekearealet er på ca 3810m². Det vil si at utelekeareal er ca 672m² for lite.

Ragnar Risholm opplyser at Sædalen barnehage har anskaffet minibuss for 17 personer og to personbilder for bruk av utegruppen og barn fra de andre avdelingene i barnehagen. Dette sammen med at "Ville Ulver" ikke benytter barnehagens eget uteareal kan kompensere for et lite utelekeareal.

Saksfremstillingen og vedtak er i samsvar med overlege Arve Bang sin tilrådning og begrunnelse.

Vedtak:

Med delegert myndighet og med hjemmel i Forskrift om Miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 6 gis Sædalen barnehage helseverngodkjenning som omsøkt for 14 barn i aldersgruppen 5-6 år i utegruppen "Ville Ulver" og 160 barn i tradisjonell barnehagedrift under forutsetning av at pålegg om retting av forhold vedrørende håndvask, garderobe, tørkemulighet og lagerplass blir fulgt opp.

Vedtaket kan påklages til Fylkesmannen i Hordaland i henhold til *Lov om helsetjenester i kommunene* § 4a-12. Saksbehandlingsreglene i *Lov om behandlingmåten i forvaltningssaker* kap.VI kommer til anvendelse. En eventuell klage bør være begrunnet og sendes via Helsevernetaten, Bontelabo 8A, 5003 Bergen. Klagefrist er 3 uker fra dette brevets mottaksdato.

Helsevernetaten

Ingvar Tveit
leder

Elin Borgen
avd.veterinær

Kopi til: OPPVEKSTETATEN, BYRÅSAVDELING FOR OPPVEKST, LANDÅSVEIEN 31,
5097 BERGEN
SÆDALEN BARNEHAGE, SÆDALSVINGENE 6, 5098 BERGEN